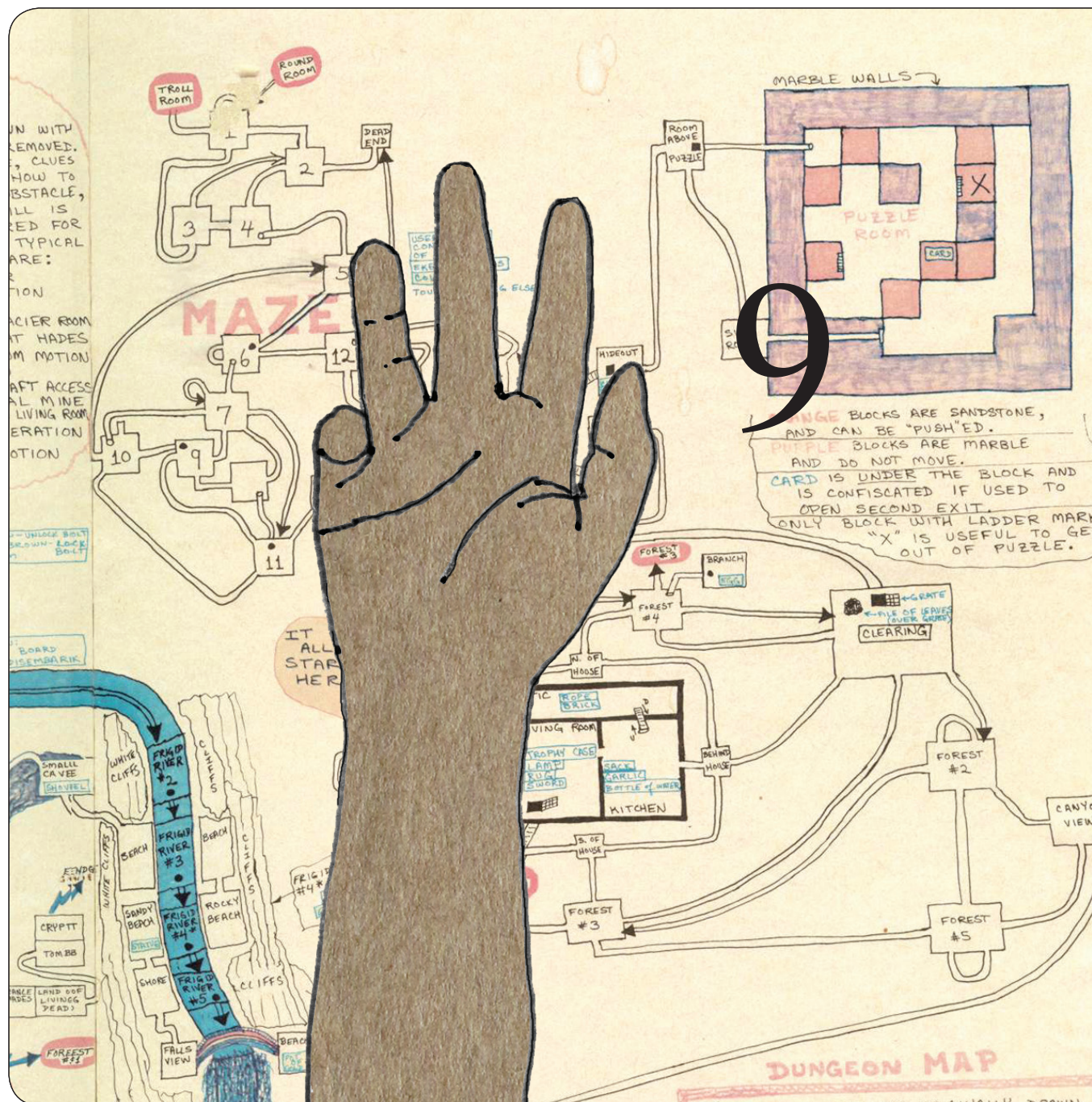

9

Teknologjia që dëgjon

leni njerëzit të bëjnë pyetje

KJO TAKTIKË ËSHTË E MIRË PËR TË SIGURUAR INFORMACIONE VITALE PËR NJERËZIT KUR INFORMACIONET JANË JO TË PLOTA OSE JANË MASHTRUESE, OSE KUR FORMAT TJERA TË KOMUNIKIMIT TË DREJTPËRDREJT JANË TË VËSHITRA

SHEMBUJ NGA VIDEO

● Infonet

Nga Rrjeti për zhvillim social (Social Development Network), Afrika Lindore

Qytetarët mund të marrin informacion mbi financimin e qeverisë për projektet e zhvillimit duke dërguar një porosi tekstuale deri te Infonet platforma për ndjekjen e buxhetit. Pyetjet e shfrytëzuesve ofrojnë të dhëna për të ndihmuar ndërtimin e një pasqyre se cilat fondet të qeverisë janë nën shqyrtim në fusha të ndryshme. Njerëzit mund të lënë komente mbi çdo projekt të vënë në faqen e internetit si për të verifikuar, kontestuar, apo të shtojnë ndonjë informacion, ose të lidhen me një grup lokal të zhvillimit social të cilët mund të ndihmojnë ata në alokimin dhe përdorimin e fondeve publike. Deri më sot, mbi 36.000 projektet e zhvillimit janë të listuara. Në muajin e saj të parë, 25.000 njerëz kanë përdorur mjetin në telefonat e tyre celularë, ndërsa faqja ka pasur 15.000 vizitorë.

PAJISJET E PËRDODURA: databazë (WampServer: Apache, PHP, MySQL), ueb faqja, telefona celularë

LINQET PËR MË SHUMË INFORMACIONE:

Pajisje për ndjekjen e buxhetit: <http://bit.ly/QSfO2>
(opengovernance.info)

Social Development Network: <http://www.sodnet.org/>

● Telefoni i lirisë

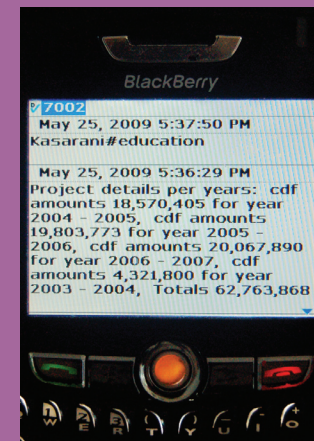
Nga mbrojtësit në Zimbabve

Kubatana është një projekt medial dhe komunikimi për mbledhjen, forcimin dhe shpërndarjen e informacioneve të gjeneruara nga sektori i shoqërisë civile në Zimbabve. Materialet janë të publikuara në www.kubatana.net dhe promovohen përmes një buletini të rregullt i cili shpërndahet përmes postës elektronike dhe SMS-ve. Një shumëllojshmëri e materialeve, duke përfshirë artikujt të shtypur, raporte, CD dhe DVD, u shpërndahen me postë individëve dhe organizatave në Zimbabve. Për të adresuar përdorimin e telefonave celularë në rritje në vendet në zhvillim, Kubatana ka krijuar një platformë softuerike me kod burimor të hapur të quajtur “Freedom Fone” për promovimin e përdorimit të përgjigjes interaktive me zë (IVR) nga shoqëria dhe nga organizatat e orientuara në zhvillim. Freedom Fone do të fuqizojë organizatat për të gjeneruar informacione në bazë të kërkesës në çdo gjuhë.

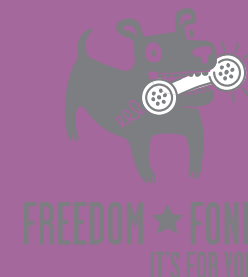
MJETET E PËRDORURA: FrontlineSMS, telefona celularë, kompjuterë të instaluar në sistemin për thirrje Freedom Fone

LINQE PËR MË SHUMË INFORMACIONE:

Freedom Fone: www.freedomfone.org

SOCIAL DEVELOPMENT NETWORK

FREEDOM FONE

PLANIFIKONI AKSIONIN TUAJ

- Gjeni mënyrën të merrni burimin e informacionit tuaj. Fushata Infonet për ndjekjen e shpenzimeve të buxhetit përbëhet nga të dhënat e qeverisë, të dhënat e mbledhura nga grupet lokale të zhvillimit social dhe informacione nga pyetjet e porosive tekstuale dhe vizitorëve të faqeve të internetit. Në këtë mënyrë Infonet ka transferuar mbledhjen e të dhënave që kanë ndihmuar në krijimin e informacionit të ri, si dhe për të verifikuar të dhënat ekzistuese.
- Cilën do porosi tekstuale që zgjidhni nga platforma, do të duhet që ta përshtatni në mënyrë që të plotësojë nevojat e përdoruesve tuaj. Disa platforma janë të mira për transmetimin e lajmeve aktuale duke u dërguar porosi të njëjtë më shumë personave, ndërsa të tjerat janë më të mira për të siguruar përgjigje unike të pyetjeve të shtruara nga njerëz të ndryshëm.
- Duke punuar me porosi tekstuale, transmetimi i të dhënave, ose zërit për telefonat celularë mund të kërkojë negociata me kompanitë e telekomunikacionit të cilat mund të marrin shumë kohë dhe mund të kushtojnë. Pyetni njerëzit e tjerë në vendin tuaj se si ata kanë arritur këtë dhe shihni cilët ofrues të shërbimit ju ofrojnë zbritje për një pjesë më të madhe ose zbritje për organizata jo-fitimprurëse.
- Disa informata mund më lehtë të barten në faqe të internetit ose me zë, përmes shërbimeve me zë siç është Freedom Fone. Shumë fushata kanë përdorur një kombinim të metodave për të arritur cakun e tyre.
- Përderisa ndiqni informacionin, mund të jetë më mirë që të siguroheni se në cilin regjion është pjesëmarrja më e madhe, në bazë numrit të telefonave celularë, ose duke dërguar anketa të shkurta përmes porosive tekstuale.

leni njerëzit të bëjnë pyetje: f2

ONEMORLD UK/EDUCATION AS A VACCINE AGAINST AIDS

STUDIM RASTI

TITULLI: MyQuestion, MyAnswer
(Pyetja ime, përgjigjja ime)

KUSH: OneWorld UK/Education as a Vaccine Against AIDS

KU: Nigeri

UEB FAQJA: <http://mobile.oneworld.net>

PËRSHKRIMI

Të rinjtë në Nigeri përballen me pengesa në marrjen e informacioneve të sakta në fushën e shëndetit seksual dhe riprodhues, për shkak të turpit dhe tabuve. Bashkëpunim në mes të OneWorld UK dhe OJQ-ve lokale, Education as a Vaccine Against AIDS (Arsimi si një vaksinë kundër AIDS-it), ka rezultuar në një fushatë 'MyQuestion/MyAnswer', e realizuar përmes telefonave celularë, që lejon të rinjtë të marrin kontrollin mbi arsimin e tyre të shëndetit seksual në mënyrë anonime dhe të sigurt. 'MyQuestion / MyAnswer' mbështetet në dijenitë dhe eksperiencën që publiku i synuar e ka me telefonat celularë dhe me kuptimin se informacioni që ata marrin në celularët e tyre është privat dhe nuk do të gjykohet nga të rriturit. Pyetjet mund të dërgohen nëpërmjet porosive tekstuale dhe përgjigjet mund të përfshijnë faktet e shëndetit, lidhje me klinikat lokale, ose një shans për të folur drejtpërdrejt në telefon me një këshilltar. Pyetjet më vonë janë grumbulluar në një bazë të dhënash pyetjesh më të shpeshta. "Më e rëndësishme nga të gjithë është mundësia që të bisedojë dikush me ata" thotë drejtuesi i projektit Uju Ofomata. "Pastaj nuk është problem të bindësh njerëzit të përdorin këtë shërbim". Pothuajse 60.000 pyetje janë dërguar në këtë shërbim, në dy vitet e para.

PAJISJET E PËRDORURA: platformë mobile e përshtatur nga softuer të lirë me kod burimor të hapur (ueb server Apache,

PHP aplikacioni, MySQL baza e të dhënave), ueb faqja, telefonat celularë.

CAKU: Kombëtar, me një përqëndrim të përdoruesve në zonat urbane dhe periferike, shumica në Nigerinë Jugore.

KOSTOJA: 30,000 \$ USD për shpenzimet e telekomunikimit, 10,000 \$ USD për promocion, 60.000 \$ USD për paga dhe menaxhim të projektit.

BURIMET: Partnerë lokal, fushatë mediale. Duke bashkëpunuar me një OJQ lokale me përvojë të madhe pune në nivel lokal me të rinjtë, fushata ishte konsideruar si e besueshme dhe serioze. Një fushatë e madhe mediale, në mediet e shtypura, radio, televizion kanë shpërndarë informacionin në lidhje me shërbimin për të rinjtë.

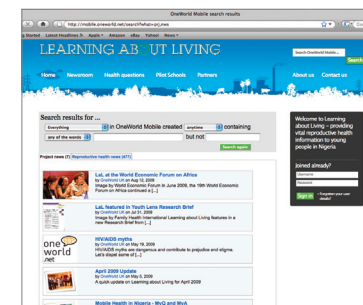
KOHA: Pesë muaj për të ndërtuar dhe të lëshuar platformën mobile. Negociatat me kompanitë e telekomunikimit morrën të paktën tre muaj. Projekti është në vazhdim.

NIVELI I VËSHTIRËSISË: 3 nga 5

LINQE PËR MË SHUMË INFORMACIONE:

Video mbi projektin: <http://bit.ly/WxXsS> (youtube.com)

Ueb mbi e-mësimin: <http://www.learningaboutliving.org/south> HTTP

HTTP://MOBILE.ONEWORLD.NET

BËJENI VET

Pyet

- Si do t'i mblidhni të dhënat që ju do t'ua jepni në dispozicion njerëzve, në cilat burime mund të keni besim?
- A do të lejoni njerëzit të shtojnë të dhënat e tyre në fushatën tuaj?
- A ekziston një pajisje që mund të përdorni për të mbledhur pyetjet dhe të transmetoni informacionin, ose duhet të krijoni një pajisje tuajën?
- Cili është plani i juaj për promovimin medial për të siguruar pjesëmarrje maksimale?
- A ka ndonjë ngjarje me të cilën fushata juaj mund të lidhet, që të inkurajojë më shumë njerëz t'i kushtojnë vëmendje çështjes suaj?
- Përveç fakteve të nevojshme për të vënë në duart e njerëzve, a ka një objektivi, (një person ose organizatë), i cili mund të bëjë ndryshimin që ju doni të shihni, nga të cilët mund të kërkonit që të flasin drejtpërdrejt me njerëzit?
- Fushata juaj mund të përfshijë mbledhjen dhe transmetimin e informatave të ndjeshme mbi rrjetet e telekomunikacioneve. A ekzistojnë shqetësime në lidhje me sigurinë dhe privatësinë dhe si do t'i zgjidhni ato?

Mënyra të ndryshme për të bërë këtë

- 1 Për të parandaluar që përdoruesit të paguajnë për porositë që ju kanë dërguar, ju mund të bleni një kod të shkurtër nga një ofrues i shërbimeve të telekomunikacionit. Kodet e shkurtëra janë të dizajnuara që të jenë më të shkurtër dhe më të lehtë për t'u mbajtur mend se një numër normal i celularit. Kodet e shkurtëra për më shumë përdorues mund të jenë shumë më të lirë se sa numrat normal.
- 2 Për të tërhequr publikun, ku qasja pyetje-përgjigje të drejtpërdrejta nuk është bindëse, ju mund të ofroni informacion në formën e kuizeve zbavitës dhe edukativ.
- 3 Bëni pyetje për një temë të diskutueshme dhe mblidhni opinionet përmes porosive tekstuale ose me zë. Si përgjigje, dërgoni prap një fakt apo një burim kështuqë publiku juaj të ketë më shumë informacion.
- 4 Në qoftë se merrni pëlqimin nga njerëzit, mund të përdorni kontaktin informacionet e pjesëmarrësve që të mund të marrin pjesë në aksionet e ardhshme.
- 5 Në një aksion apo demonstratë, kërkonit nga përkrahësit të dërgojnë porosi tekstuale nëse janë të interesuar për të marrë informacione gjatë aksionit: në lidhje me aktivitetet e policisë, masat e sigurisë që mund të merren, dhe mbështetjen ligjore ose mjekësore.

PAJISJET NË FOKUS

Krijoni një qendër për thirrje falas dhe një sistem interaktiv me menu me zë:

FreeSwitch (<http://www.freeswitch.org/>) është softuer i lirë me kod burimor të hapur, sistem i cili mundëson që t'u jipet njerëzve informacione përmes postës me zë dhe menuesh interaktive me zë. Pasi të instalohet, mund të krijoni menu me përgjigje interaktive me zë (IVR), dhe sistemi do të përgjigjet në pyetjet e veçanta me gojë nga përdoruesit ose duke shtypur në tastierën e telefonit të tyre. IVR jep përgjigje që ju i keni programuar, qofshin ato dinamike dhe që varen nga pyetja e bërë, ose që janë përgatitur paraprakisht.

leni njerëzit të bëjnë pyetje: f5

KËSHILLA

BRENDA BURRELL NGA KUBATANA, MBI TELEFONAT CELULARË:

“Telefonët celularë janë pajisje të teknologjisë në rritje më të madhe, të cilat përdoren në botë, sidomos në vendet në zhvillim ku celularët janë bërë mjet i komunikimit të njerëzve të zakonshëm. Njerëzit janë përqëndruar në porosi tekstuale në realizimin e fushatave, por ka shumë gjëra të tjera që ne mund të bëjmë inovacione”.

UJU OFOMATA NGA “PYETJA IME, PËRGJIGJJA IME“, MBI LIDHJEN E NJERËZVE PËRMES PLATFORMAVE:

“Në fushatën tonë teksti, zëri dhe interneti ishin të gjitha të lidhur, disa pyetjeve nuk mund t'u përgjigjeni në 160 karaktere, që është kufizim për porositë tekstuale. Ndonjëherë nga njerëzit kërkojmë të thirrën në numrin falas kështu që ata mund të flasin drejtpërsëdrejti me ne. Ndoshta mund të ketë nevojë që vet të bëni më shumë pyetje për të dhënë përgjigjen e drejtë dikujt”.

EVAN ‘RABBLE’ HENSHAW-PLATH, TEKNOLOG, MBI FUQINË E ZËRIT:

“Porositë tekstuale duken si një teknologji e botës në zhvillim, por është gjithashtu e rëndësishme të kuptohet se njerëzit përdorin telefona celularë për biseda telefonike reale. Telefoni gjatë ka qenë nën kontroll të monopoleve të telekomunikacionit dhe gjatë viteve të fundit ka pasur një rilindje të vërtetë të telefonisë dhe zhvillimit të shërbimeve me zë në internet. Tash edhe ju mund të udhëhiqni kompani të telefonisë duke përdorur softuer të lirë.”